

MEZINÁRODNÍ ROK PLANETY ZEMĚ 2008 V ČR : IDEOVÝ NÁVRH PROGRAMOVÉ NÁPLNĚ

Po vyhlášení roku 2008 Mezinárodním rokem planety Země je v přípravě organizační a programová struktura akcí, jejichž cílem je přispět k osvětě a pochopení souvislostí geovědních disciplin s globálními procesy a vývojem života.

Aktivita Roku Země budou rozvíjeny ve třech horizontech: A. jednou či dvěma hlavními pilotními akcemi výrazně přesahujícími běžný rámec osvětových akcí, B. v odborně populární rovině prostřednictvím geovědních institucí (exkurze, publikace, semináře a přednášky), a C. v širokém rozsahu oslovujícím školské, mládežnické a kulturní a zájmové regionální organizace. Časové uspořádání Roku Země v ČR bude odpovídat přijaté deklaraci OSN o MRPZ 2008, tedy příprava projektů a postupná aktivizace pro období 2007-2009 s vrcholem v roce 2008 a s případnými dozvuky a prezentacemi až do r. 2010.

Finanční krytí pro aktivity Roku Země budou zajištěny z účelového fondu MRPZ, který bude jednorázově vytvořen ve spolupráci státních, soukromých a mezinárodních institucí.

Základní informace o stavu příprav MRPZ je k dispozici na internetové adrese <http://www.rokplanetyzeme.cz>.

Návrh struktury náplně Roku Země v ČR

A. Pilotní akce

A1: Putovní výstava a stálé geovědní Centrum věd o Zemi

Jednou z možných pilotních akcí Roku Země pro ČR je příprava putovní výstavy s pracovním názvem „**Planeta Země mocná i zranitelná**“, jejíž náplní by bylo několik sekcí. Tyto sekce by mohly být zaměřeny např. na různá geologicko-geografická prostředí (velehory, polární oblasti, pouště, oceán, hlubinná stavba Země), jejich geodynamiku a geomorfologii a implikace pro vývoj života. Tato expozice, kombinující klasické exponáty s multimediálním pojetím prostoru, by vznikla ve spolupráci geologů, geofyziků a geografů. Výstava by byla zahájena v Praze a putovala by během určeného období pro republice. Je v jednání vícejazyčné prostředí výstavy a možnost mezinárodní spolupráce na její přípravě i uplatnění. Po skončení turné by byla expozice umístěna do stálého místa v ČR jako základ geovědního Centra planety Země.

A2: Trojúhelník přírodních věd v Praze - Troji

Vytvoření triumvirátu s pražskou zoologickou a botanickou zahradou a citlivé začlenění geologických materiálů, informací i exponátů do expozic a exteriérů obou zahrad, využití přírodního rámce údolí Vltavy a výchozů v Troji. Doplněno kosmologií za přispění pražského Planetária. Pracovní název projektu "**Geologové pro Prahu**".

B. Populárně – vědecká rovina

B1: Rozšíření osvětové činnosti stávajících geologických organizací a institucí, spočívající v rozšířené přednáškové a publikační činnosti.

B2: Využití internetu a moderních audiovizuálních technologií pro zatraktivnění prezentace geověd

„2008 - Mezinárodní rok planety Země“ vyhlášený ve spolupráci IUGS-IUGG-UNESCO-OSN. Společná iniciativa ČGS, ČGSpol., AV ČR a českých univerzit. Další informace: <http://www.yearofplanetearth.org> ; <http://www.rokplanetyzeme.cz> (také <http://www.geology.cz/mrpz>). Kontakt: mrpz@cgu.cz

B3: Zakomponování geovědních témat do činnosti odborných sekcí mládežnických, přírodovědeckých a muzejních organizací
B4: Hledání nových forem uplatnění geologických informací napříč obory ve společnosti

C. Osvětové akce

C1: Happeningy na téma Planeta Země v pražském Metru, instalace přírodnin a artefaktů z kamene v parcích a veřejných prostorách
C2: Vytvoření a nabídka odborných výukových pomůcek pro ZŠ a SŠ
C3: Soutěže a mediální akce podporující zájem o horninové prostředí a udržitelný režim
C4: Výtvarné soutěže a výstavy inspirované krásou a silou neživé přírody
C5: Dny otevřených dveří v jednotlivých institucích, rozšířená informační kampaň.
C6: Péče o geologické dědictví: zachování a připomínka významných geologických lokalit a přírodních památek, uchování přirozených kamenných dominant a výchozů. Podpora konceptu Geoparků.

Tento ideový návrh bude nadále rozvíjen a modifikován podle možností.
Programu a časovému rozvrhu budou přizpůsobeny kroky směřující k propagaci jednotlivých akcí.

Za přípravnou skupinu Roku Země,

Veronika Štědrá, Česká Geologická služba, srpen 2006

K přípravě programu se dosud aktivně přihlásily tyto organizace:

MŽP ČR
Česká geologická služba
Rada pro popularizaci vědy AV ČR a geovědní ústavy AV
Klub techniků AMAVET
Botanická zahrada Praha - Trója
NM Praha
MZM Brno
Vodní zdroje Chrudim